

MINISTER

SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

BMP - 0724 - 6641/06/EW

Warszawa, dnia 4.09.2006 r.

KANCELARIA SENATU
BIURO PRZEDKADNE

wpłynęło dn. 5.09.06
nr. 634 podpis

SECRETARIA T 6.09.06
Biura Prac Sejmickich
Wpłynęło dn. 6.09.06
nr. 634 podpis

Pan
Bogdan BORUSEWICZ

Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Nawiązując do pisma z dnia 2 sierpnia 2006 r. (sygn. BPS/DSK-043-477/06) przekazującego oświadczenie Senatora RP Pana Czesława Ryszki złożone podczas 15. posiedzenia Senatu RP w dniu 20 lipca 2006 r. dotyczącego budowy plebanii przy Sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Jaworznie Osiedlu Stałym uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Decyzją z dnia 6 marca 1991 r. Wojewoda Katowicki na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 29, poz. 154 z późn. zm.) stwierdził przejście z mocy prawa na własność Parafii Katolickiej p.w. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Jaworznie nieruchomości składającej się z działek Nr 137/3, 137/4, 139, 140, 144/1, 144/2, 145/1, 145/2, 145/7, 146/1, 180/1, 180/2 o łącznej powierzchni 7.619 m².

Od powyższej decyzji pismem z dnia 26 marca 1991 r. odwołanie za pośrednictwem Wojewody Katowickiego wniosła Powszechna Spółdzielnia Spożywców „Społem” w Jaworznie, kwestionując objęcie nią działki Nr 137/4 o powierzchni 2.930 m². Należy zaznaczyć, że Wojewoda Katowicki samowolnie zmienił kwalifikację wniosku z odwołania na wniosek o sprostowanie oczywistej omyłki, a następnie postanowieniem z dnia 15 kwietnia 1991 r. zmienił wcześniejszą swoją decyzję w ten sposób, że decyzja z dnia 6 marca 1991 r. potwierdzająca własność nieruchomości na rzecz Parafii Katolickiej w Jaworznie nie obejmowała już nieruchomości położonej w Jaworznie, oznaczonej jako działka ewidencyjna Nr 137/4.

Wojewoda Śląski pismem z dnia 21 lutego 2000 r. zwrócił się do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o zbadanie zgodności z prawem powyższego postanowienia. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, działając z urzędu stwierdził, iż postanowienie to zostało wydane z rażącym naruszeniem prawa i decyzją z dnia 6 maja 2000 r. Nr W.P-0212/10/2000 stwierdził jego nieważność.

W związku z tym, iż odwołanie złożone przez PSS „Społem” w Jaworznie nie zostało rozpatrzone w terminie, decyzja Wojewody Katowickiego z dnia 6 marca 1991 r. nie stała się ostateczną. Konieczne zatem było rozpatrzenie odwołania od decyzji złożonego przez PSS „Społem” w Jaworznie pismem z dnia 26 marca 1991 r.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji decyzją z dnia 19 stycznia 2001 r. Nr W.P-6780/5/2001 powyższe postępowanie odwoławcze umorzył. Decyzję swoją organ II instancji uzasadnił tym, że Spółdzielnia nie była stroną uprawnioną do wniesienia odwołania. W świetle art. 60 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej nieruchomości, w stosunku do których spełnione są przesłanki wymienione w tym

przepisie, stają się z mocy prawa własnością kościelnej osoby prawnej. Przejście własności nieruchomości odbywa się pomiędzy właścicielem, którym jest Skarb Państwa a kościelną osobą prawną. Zatem tylko tym dwóm podmiotom służy przymiot strony postępowania.

Na powyższą decyzję Ministra SWiA PSS „Społem” złożyła skargę do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 6 lutego 2002 r. (sygn. akt I SA 569/01) uchylił zaskarżoną decyzję uznając, że Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji powinien rozpoznać odwołanie co do istoty sprawy, mając na względzie, iż decyzja stwierdzająca przejście własności nieruchomości na rzecz Parafii Katolickiej w Jaworznie ma charakter deklaratoryjny, a zatem podnoszone przez strony okoliczności, które miały miejsce po dniu 23 maja 1989 r. nie mają prawnego znaczenia w sprawie.

Rozpatrując odwołanie PSS „Społem” w Jaworznie Minister SWiA, związany wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego, stwierdził co następuje:

- 1) Jak wynika z akt sprawy sporna nieruchomość oznaczona jako działka ewidencyjna Nr 137/7 powstała z podziału działki Nr 137/4 na podstawie decyzji z dnia 16 lipca 1991 r., natomiast działka ewidencyjna Nr 137/4 powstała z podziału działki Nr 137/1 na podstawie decyzji z dnia 27 maja 1980 r.;
- 2) W niniejszej sprawie nie budzącym wątpliwości jest stan faktyczny istniejący na nieruchomości, obecnie oznaczonej jako działka ewidencyjna Nr 137/7, w dniu 23 maja 1989 r. Na działce tej znajdował się pawilon handlowy należący do PSS „Społem” w Jaworznie, co potwierdził pełnomocnik Parafii Katolickiej w Jaworznie na rozprawie w dniu 22 maja 2002 r. Bezsporne jest więc, iż Parafia w dniu 23 maja 1989 r. faktycznie nie władała tą nieruchomością;
- 3) Do rozstrzygnięcia i oceny pozostał stan prawny spornej nieruchomości na dzień 23 maja 1989 r.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji prowadząc postępowanie wyjaśniające ustalił, że prawo użytkowania wieczystego Parafii Katolickiej w Jaworznie do działki Nr 137/1 nie zostało także ujawnione w księdze wieczystej. W związku z powyższym Parafia Katolicka w Jaworznie nie może skorzystać z dobrodziejstwa rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych. Natomiast „okoliczność braku tytułu dla PSS „Społem” do występowania w niniejszej sprawie” została przesądzona wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 6 lutego 2002 r.

Ponadto, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji stwierdził, że w odniesieniu do spornej nieruchomości nie została spełniona dyspozycja art. 60 ust. 1 pkt 5 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej. Z uwagi na powyższe, decyzją z dnia 23 grudnia 2004 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji uchylił decyzję Wojewody Katowickiego z dnia 6 marca 1991 r. w części dotyczącej nieruchomości położonej w Jaworznie, oznaczonej obecnie jako działka ewidencyjna Nr 137/7 o powierzchni 1 839 m² i odmówił stwierdzenia przejścia jej własności z mocy prawa na rzecz Parafii Katolickiej w Jaworznie. Na powyższą decyzję Parafia Katolicka p.w. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Jaworznie złożyła w dniu 17 stycznia 2005 r. skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Wyrokiem z dnia 11 stycznia 2006 r. (sygn. akt I SA/Wa 447/05) Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie z przyczyn formalnych uchylił decyzję Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 23 grudnia 2004 r. uznając, że skarga zasługuje na uwzględnienie, aczkolwiek z innego powodu niż podane w skardze. Wojewódzki Sąd Administracyjny podniósł, że w dacie złożonego przez Spółdzielnię odwołania obowiązywała ustawa z dnia 17 lutego 1961 r. o spółdzielniach i ich związkach (Dz. U. Nr 12, poz. 61 z późn. zm.). Stosownie do art. 47 § 1 ww. ustawy oświadczenia woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych spółdzielni winny być składane przez przynajmniej dwóch członków zarządu lub jednego członka zarządu i osobę przez zarząd do tego upoważnioną (pełnomocnika). Tymczasem z treści odwołania z dnia 26 marca 1991 r. wynika, że zostało ono wniesione jednoosobowo (widnieje na nim tylko podpis Mariana Żuromskiego), co w świetle art. 47 § 1 ustawy

o spółdzielniach i ich związkach należałoby uznać za nieprawidłowe. Sąd podniósł ponadto, że stroną skarżącą w niniejszej sprawie jest Parafia Rzymsko-Katolicka Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Jaworznie, natomiast umowa użytkowania wieczystego dotycząca między innymi spornej działki (akt notarialny z dnia 26 czerwca 1980 r.) została zawarta przez Skarb Państwa i Parafię Rzymsko-Katolicką Matki Boskiej Anielskiej w Jaworznie Dąbrowa Narodowa.

Mimo treści powyższej umowy, Wojewoda Katowicki decyzją z dnia 6 marca 1991 r. stwierdził, że nieruchomości będące przedmiotem umowy użytkowania wieczystego z dnia 26 czerwca 1980 r. przeszły z mocy prawa na własność Parafii Katolickiej Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Jaworznie.

Ponadto, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji decyzją z dnia 23 grudnia 2004 r. odmówił stwierdzenia przejścia spornej nieruchomości na własność jeszcze innej parafii, oznaczonej bardzo ogólnie – „Parafii Katolickiej w Jaworznie”, nie określając nazwy tej parafii.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, pismem z dnia 27 czerwca 2006 r., zwróciło się do PSS „Społem” w Jaworznie o usunięcie uchybień wskazanych w omawianym wyroku oraz pismem z dnia 25 lipca 2006 r. do Parafii Katolickiej w Jaworznie z prośbą o wyjaśnienie, dlaczego akt notarialny z dnia 26 czerwca 1980 r. podpisany został przez Parafię Rzymsko-Katolicką p.w. Matki Boskiej Anielskiej w Jaworznie Dąbrowa Narodowa, a stroną postępowania administracyjnego jest Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Jaworznie.

Parafia Katolicka w Jaworznie pismem z dnia 2 sierpnia 2006 r. udzieliła wyjaśnień, które są aktualnie przedmiotem analizy prawnej. Natomiast PSS „Społem” w Jaworznie pismem z dnia 5 lipca 2006 r. udzieliła wyjaśnień i nadesłała dokumenty, mające na celu usunięcie uchybień wskazanych przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie. Obecnie trwa analiza i ocena powyższych wyjaśnień i dokumentów. Projekt rozstrzygnięcia omawianego zagadnienia formalnego zostanie przygotowany w najbliższym czasie.

Zauważyć należy, że w toku szczegółowo opisanego wyżej postępowania administracyjnego, organ administracji publicznej nie może kwestionować orzeczeń sądowych, wpisów w księgach wieczystych lub aktów notarialnych.

Powyższe postępowanie administracyjne prowadzone było zgodnie z ustawą z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej i w toku tego postępowania nie jest możliwe kwestionowanie występujących w obrocie prawnym dokumentów geodezyjnych wydanych na podstawie przepisów z zakresu geodezji i kartografii – w zakresie tym Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji nie posiada stosownych kompetencji.

Z wyrazami szacunku

